

ANALÝZA POTENCIÁLU SYNERGICKÝCH PROCESŮ TA ČR V PROSTŘEDÍ JTIs

Krátký úvod o JTIs

JTI jsou partnerství veřejného a soukromého sektoru. Veřejný sektor představuje Evropská komise a někdy také členské státy popřípadě regiony. EK poskytuje příspěvek spravovaný tzv. "Joint Undertaking" v rámci daného JTI. Soukromý sektor představují především oborové asociace, či velké podniky, které jsou nejdůležitějším a nejvlivnějším článkem spolupráce. Hlavním motivačním prvkem pro tyto firmy být členem konsorcia JTI je možnost ovlivnit směr vývoje v daném odvětví a následně využít nejnovější technologie.

Konsorciium každého JTI vyhláší výzvy na podporu výzkumu, vývoje a inovací. Do těchto výzev se mohou zapojit výzkumníci všech zemí EU. Následně každá výzva upravuje subjekty oprávněné žádat o podporu.

Každé JTI je tak specifické z hlediska zaměření a s ním spojené legislativy, partnerů a jejich očekávání a možností zapojení, že fungují z velké části každé podle svých vlastních pravidel. Proto se očekává, že v příštím rámcovém programu Horizont Evropa, který má v plánu transformovat JTIs na tzv. Evropská partnerství, bude jejich fungování po praktické stránce téměř stejné jako v Horizont 2020.

CÍLE

Cílem TA ČR bylo vypracovat analýzu fungování všech "společných technologických iniciativ" (JTIs) za účelem identifikace příležitosti, jak by TA ČR mohla podpořit větší účast z ČR. Hypotézou bylo, že TA ČR by mohla podpořit účast českých subjektů v JTI formou synergických aktivit z národních prostředků. Dlouhodobým cílem bylo pomoci českým výzkumníkům posunout se v hodnotovém řetězci vzhůru.

POSTUP

V prvním kroce TA ČR nasbírala informace o jednotlivých JTIs a vytvořila přehled ve formě excelových tabulek (příloha 1 a 2).

V druhém kroce se setkala se zástupci českých stran většiny analyzovaných JTIs za účelem zjištění, co jednotlivé JTIs hledají, podle čeho vybírají své partnery a jaké finanční podmínky každý typ partnera nabízí. V neposlední řadě TA ČR zjišťovala, za jakých podmínek by mohla nastavit synergické aktivity s každou z JTI. V posledním kroce TA ČR data vyhodnotila a vypracovala rozbor ve formě word dokumentu (příloha 3).

Z analýzy vyplynuly následující závěry:

ZÁVĚRY

Bohužel, analýza ukázala, že ne se všemi JTIs by bylo možné vytvoření synergií, či alespoň dialogu:

- Některá partnerství vybírají partnery čistě podle jejich úspěšnosti ve vývoji nových řešení a vlivu v dané oblasti. Tato partnerství nejsou poskytovatelům jako TA ČR otevřena, protože jejich finanční příspěvní nepotřebují. Krom toho v podstatě neexistují synergické možnosti, které by nabízely příležitosti pro TA ČR pomoci žadatelům se do řetězce podpory zařadit. Tato JTIs projevila zájem o spolupráci pouze ve věci předávání informací potenciálním žadatelům do JTI výzev.
- U JTIs, které dávají veřejným podporovatelům možnost synergických nástrojů, je největší potřeba synergických prostředků do ukázkových projektů (demonstration), což je doména možností financování zejména ESIF. Bohužel TA ČR nemá pravomoc financovat investiční náklady, a proto nemůže vytvořit takové synergické nástroje.

Jinou možnost spolupráce TA ČR a JTIs analýza neodhalila.

DOPORUČENÍ KANCELÁŘE TECHNOLOGICKÉ AGENTURY ČR (KATA)

Nabízíme naši analýzu jako výchozí materiál resortům, především MŠMT a MPO, jejichž pozice umožňuje typy financování nad rámec možností TA ČR. Jejich zapojení by tím pádem bylo více na místě. Věříme, že české výzkumné komunitě by zapojení resortů a s ním spojená možnost financování jejich účasti v JTI výzvách na podporu výzkumu a inovací pomohlo k postupu na hodnotovém řetězci.

Další důvod pro resorty s JTI otevřít dialog jsou plánované změny v II pilíři Evropského rámcového programu v rámci přeměny z Horizontu 2020 na Horizont Evropa a transformaci mezinárodních partnerských celků na koncept Evropská partnerství. Vzhledem k tomu, že čeští výzkumníci využívají II pilíř Horizontu 2020 výrazně více v poměru s ostatními nástroji rámcového programu, vnímáme vytvoření synergií s co nejširším spektrem Evropských partnerství jako velmi důležité.

Provést pomocí našich materiálů analýzu toho, jak se který resort může do JTIs zapojit, nanejvýš doporučujeme. MŠMTuž bylo doporučení předáno prostřednictvím KaTA. Současně víme, že s jedním JTI již spolupracovalo MPO v tomto programovém období, nabízí se tedy možnost na další rozšíření.

